

GÉRARD HÉMAN 1914-1992
OS EN EZEL, 1971
TERRACOTTA GEPOLYCHROMEERD,
9X16X10 CM. ONDERDEEL VAN EEN
KERSTSTAL (PARTICULIER BEZIT).

DE OS EN DE EZEL

IN DE CHRISTELIJKE ICONOGRAFIE FIGUREERT DE OS SAMEN MET DE EZEL IN DE STAL VAN BETHLEHEM OP GROND VAN EEN PASSAGE UIT JESAJA 1,3: *EEN OS KENT ZIJN EIGENAAR, EEN EZEL DE KRIB VAN ZIJN MEESTER; MAAR ISRAEL WEET VAN NIETS; MIJN VOLK HEEFT GEEN BEGRIP.*

DE OS IS SYMBOLISCH EN HISTORISCH HET TEGENBEELD VAN DE WILDE STIER, ZINNEBEELD VAN GEDULDIG DIENEN EN VREEDZAME KRACHT; TEVENS WERD HIJ ALS OFFERDIER GEBRUIKT EN GERESPECTEERD. IN VELE LEGENDEN SPELEN OSSEN EEN ROL. ALS UITVOERDERS VAN EEN GODDELIJK PLAN TREKKEN ZE EEN WAGEN MET EEN HEILIGDOM OF HET LICHAAM VAN EEN DODE HEILIGE NAAR EEN BEPAALDE PLEK, LATER VAAK EEN BEDEVAARTSOORD.

GODEN ALS EZELS UITBEEDEN IS IN DE OUDHEID NIET ONGEBRUIKELIJK. SETH, DE MOORDENAAR VAN OSIRIS, EN OOK DE GRIEKSE GOD DIONYSOS EN ZIJN ZONN PRIAPOS WERDEN AFGEBEELD ALS EZELS. IN DE BIJBEL HERKENT DE EZELIN VAN BILEAM (NUMERI 22) DE WIL VAN GOD EERDER DAN DE MENS. JEZUS MAAKT ZIJN INTOCHT IN JERUZALEM OP DE RUG VAN EEN EZELIN. DE EZEL IS TOONBEELD VAN DEEMOED EN ZACHTMOEDIGHEID, MAAR STAAT OOK VOOR DOMHEID, LUIHEID, KOPPIGHEID EN LUST. DE ONGELOVIGE THOMAS WERD IN DE MIDDELEEUWEN VAAK AFGEBEELD MET EEN EZEL. HET DIER BENADRUKTE THOMAS' 'DOMHEID', HIJ HAD IMMERS DE VERREZEN CHRISTUS NIET HERKEND.

TEKST: 'DIEREN ROND DE KRIBBE', TENTOONSTELLING IN MUSEUMPARK ORIENTALIS (BIJBELS OPENLUCHTMUSEUM), 2001-2002.

PRETTIGE KERSTDAGEN
EN EEN
GELUKKIG NIEUWJAAR